

DEN NORSKE KIRKE
Vinger og Odal prosti

dok 87

03/385
540

16.12.03
KRS

Kultur og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Kongsvinger, 10.12.2003

Høringsuttalelse til nye tjenesteordninger

Alle prestene i Vinger og Odal prosti har fått oversendt de nye forslagene med oppfordring om å uttale seg samlet eller enkeltvis, via fagforening og/eller til prost. Mine kommentarer tar inn elementer fra de svar jeg har mottatt.

Innledende kommentarer

Jeg oppfatter de nye forslag til tjenesteordninger som kontekstuelle uttrykk for den endringsprosess Den norske kirkes organisasjon for tida er inne i. Som en konsekvens av evalueringer av ulike forsøk som er gjort med prestedtjenesten, legges det nå fram tjenesteordninger som tar konsekvensen av disse. Det er bra.

Vi lever i dag med en todelt struktur som mange av oss ønsker å forene til en organisasjon lokalt. Begrunnelsen for dette, er at vi må søke å se hele lokal-kirken som en enhet både med hensyn til ansatte og med hensyn til prioriteringer av midler og ressurser i menighetene.

I en situasjon med endringsprosesser på mange områder, kan man fort komme i en situasjon hvor alt må vente på alt. Jeg er glad for at departementet har tatt tak i tjenesteordningene nå, og håper samtidig at endringsviljen ikke er slutt med dette, men at vi fortsatt kan arbeide videre fram mot hensiktsmessige ordninger for organisering av lokalkirken inkl. prestedtjenesten i menigheter.

Et par anliggender nevnes allerede nå: Prestegjeldet tømmes nå for innhold. Skal det også avvikles som struktur for slik å skape mer fleksibilitet lokalt? Størrelsen på sognene utover i landet varierer voldsomt. Kommer det nye regler om en nedre grense for størrelse for å opprettholdes som eget sogn?

Når prostiet nå opprettes som tjenestedistrikt for prestene, fører det til mulighet for å få en bedre arbeidsfordeling mellom prestene lokalt. Det er positivt.

Det er særlig to ting som kommer fram av negative reaksjoner på forslag til nye tjenesteordninger: Den korte høringsfristen har skapt frustrasjon og vanskeliggjør en dialog som gir et lokalt eierforhold til nye ordninger både hos prestene lokalt og hos menighetsråd. §9s understreking av at prostiet er tjenstedistrikt synes å bryte med sognet som den grunnleggende enhet hvor prestatjenesten forankres. Så vidt jeg har forstått, er det her ikke uenighet i sak, men uttrykksmåten kan med fordel endres slik at det klart framgår at sognet er grunn-enheten hvor prestatjenesten utøves.

Det har vært påpekt at de nye tjenesteordningene svekker menighetsrådets mulighet til å prioritere arbeid i samarbeid med presten fordi prosten nå kommer inn og påvirker prestens prioriteringer.

De nye forslagene til tjenesteordninger endrer ikke strukturen med to parallelle organisasjoner i kirken. De tjenestegruppene som kanskje faller mest uheldig ut etter den nye Kirkeloven, er de vigslede medarbeidere (som ikke er prester). Er det mulig å inkludere et tydeligere medansvar for disse gruppene i en ny tjenesteordning for proster?

En annen gruppe prester, er spesial-stillingene i sykehus, fengsel og læresteder. Hvordan tenkes de tilordnet og integrert i prostens ledelse av prestenes arbeid? En annen ny gruppe av prester er de som forholder seg til tjenesteordningen for menighetsprester, men som er fellesrådstilsatte. Er denne gruppa tilstrekkelig ivaretatt i forslagene?

Kommentarer til forslag til tjenesteordning for menighetsprest:

§2

Her er det ikke samsvar i språkbruk mellom denne §s ordlyd om at presten skal "utføre dåps- og konfirmasjonsopplæring" mens det i forslaget til tjenesteordning for prost i §4b står: "deltar i utførelsen av dåps og konfirmantopplæring". Kanskje er det en god begrunnelse for forskjellen, men så vidt jeg har forstått, er ansvaret for denne opplæringen lagt til menighetsrådet, mens presten utfører opplæringen i samsvar med de planer og prioriteringer menighetsrådet har lagt.

§14

Myndigheten til å vedta instruks for menighetsprester flyttes fra bispedømmeråd til biskop. Dette innebærer en rendyrking av et to-linjesystem der biskopen som institusjon – uten et demokratisk valgt råd rundt seg, blir ansvarlig. Hvordan tenkes dette gjennomført så lenge det er bispedømmerådet som forvalter økonomien i bispedømmet? For øvrig mener jeg at tilsynsfunksjonen vanskeliggjøres og utydeliggjøres dersom biskopen enda tydeligere får nær kontakt med typiske arbeidsgiveroppgaver.

Kommentarer til forslag til tjenesteordning for proster:

§6a

Dersom prosten blir en tydeligere arbeidsleder i prostiet, er det positivt at sokneprest-funksjonen nå tones ned. Likevel må det være viktig for prosten å høre til et fast sted og ikke bli vikarprest i eget prosti eller henvist til enkelttjenester uten nær kontakt med menighetsbyggende arbeid i en menighet, og da fortrinnsvis prostesetet (prostiets "sentrum" eller "hovedsted").

§6b

Fastsettelse av regler for prostebesøk overlates nå til bispedømmene. Det vil likevel være ønskelig med en samordning av disse regelverk slik at praksis ikke utvikler seg svært ulikt i de ulike bispedømmer. Når detaljerte forskrifter tas ut av tjenesteordningen blir det en utfordring å lage nye regelverk som kommuniseres like tydelig til menighetsråd og fellesråd.

§§ 3 og 6e (samt §2d og 10,14, 15 i forslag til tjenesteordning for menighetsprest)

Ordet "instruks" er på vei ut i det øvrige arbeidsliv, og også hos alle fellesrådsansatte. Ord som stillingsbeskrivelse eller arbeidsplan er i stedet tatt i bruk. Det er en fordel at prestenes arbeidsavtaler så langt som mulig følger det øvrige arbeidslivs betegnelser.

§9

Når det nå tydeliggjøres at prosten er biskopens medhjelper i prostiet, ser det ut som vi svekker dette anliggende når prosten ikke behøver å bli innsatt av biskopen. Enten er dette en nær og viktig medarbeider som biskopen innsetter, eller så kan hele § strykes!

Med hilsen

Ingrid Vad Nilsen
Prost i Vinger og Odal